

**ELAREN IRITZIA ESPAINIAKO GOBERNUAK PENTSIOPEN
IRAUNKORTASUN FAKTOREA MOLDATZEKO EGIN DUEN
PROPOSAMENARI BURUZ**

Bilbo, 2013ko irailaren 6a

I.- SARRERA

Joan den astelehenean, irailak 2, Espainiako gobernuak CCOO, UGT, CEOE eta CEPYMERi pentsioen iraunkortasun faktorea moldatzeko proposamenaren berri eman zien. Halere, proposamen horren xehetasunak jasotzen dituen dokumenturik ez dago.

Rajoyren gobernuak iragarri du legea irailean onartuko duela, eta Parlamentuan, non PPK gehiengo absolutua baitu, urtea amaitu baino lehenago pasako dela.

Gobernuaren azalpenetan ez zen erreformaren xehetasunik eman, eta horrek kritika edo analisia egitea eragozten du. Halere, aurreratu denaren ildo nagusia bat dator ekainean adituen batzordeak eman zituen gomendioekin. Bizi-itxaropena luzatu egingo delako aitzakiaz, pentsiodunak gehiago direla eta pentsioetako gastua handiegia dela abiapuntutzat hartuta, "iraunkortasun faktore" delakoa pentsioen doikuntza egiteko tresna iraunkor bihurtu nahi dute; pentsiodun berriei eragingo die, baina baita orain arte zeudenei ere, pentsioak eguneratzeko indize berri bat ezarriko baita, eta honek kolpe batez deuseztatzen du KPIaren erreferentzia. Diotenez, "*pentsio-sistema publiko, solidario eta engeiatua bermatzeko*". Baina esaldi hutsal horrek ez dauka errealitatearekin zerikusirik.

ELAk iragarri zuen benetako helburua agerian geratu da, hots, pentsio berriak txikiagoak izatea eta pentsioak KPIaren arabera eguneratzeko betebeharrak legala kentzea.

a) Pentsio berriak txikiagoak izango dira

Iraunkortasun Faktorearen oinarria da esatea gero eta urte gehiagoz bizi izango garela, eta horrenbestez, "*pentsioaren zenbatekoa moldatu egin behar da bera jasoko den denbora-eparearen arabera*". Hots, pentsio berriak urtetik urtera txikiagoak izan behar dira. Bizi-itxaropena gehitu ahala, are gehiago murriztu behar dira pentsioak.

Hain zuzen, Iraunkortasun Faktoreari dagokionez, hauek dira Gobernuaren asmoak:

- 2019tik aurrera aplikatzea. Urte horretan eragingo die pentsio berriei.
- Bere edukia bost urtero berrikustea.
- Adituen taldearen txostenean finkatutako murrizte portzentajeei buruz (pentsio berriak mailaka jaistearen proposatzen zuen, 2050 urteko %20raino), gobernuak ez du zehaztu horietatik izango diren edo beste batzuk, baina badirudi filosofia bera aintzat hartuko dela.

b) Pentsioak eguneratzeko indizea

Gobernuak erabaki du pentsioak KPI adina gehitzeko betebeharrak legala kendu egingo duela. Ez du esan indize berria zein izango den, baina beste faktore batzuk aipatzen ditu (soldaten igoera, ekonomiaren bilakaera edota kotizazioen joera). Irizpide orokor eta lauso hauek dagoeneko aplikatzen ari dira, esaterako, Lanbidearteko Gutxieneko Soldataren erosteko ahalmena etengabe gutxitzeko. Gainera, adituen batzordeak beste indize bat mahairatu du, eta honek datozen urteetan pentsioak izoztea edo murriztea ekarriko luke.

Helburu teorikotzat "*pentsio bat jasotzen duten pertsonen konfiantza, lasaitasuna eta ziurtasuna*" emate aldera, hau da beren proposamena:

- Gehienezko muga KPI+%0,25 izatea, eta gutxienekoa, %0,25ekoa.

- Indize berri hau 2014tik aurrera aplikatuko da.

Antza, datozen urteetan pentsio guztiek galduko dute erosteko ahalmena, igoera %0,25ekoa izango baita.

II.- ONDORIOAK

ELAk ez du onartzen Rajoyren gobernuak pentsioak areago murrizteko hartu duen erabakia:

- Ezin da ontzat eman iraila amaitu baino lehenago legegai bat aurkeztuko dela, eta artean gobernuaren proposamen zehatzik plazaratu ez izana. Gizartean eztabaida saihestu nahi dute horrela.
- 2014tik aurrera pentsiodun guztiek erosteko ahalmena galtzea da helburua. Gaur diru-sarrerera eskasekin bizirauten ari den herritar asko eta asko areago pobretzeko estrategia da hau. Joan den uztailean kotizaziopeko pentsioen batezbesteko zenbatekoa 975 euro zen Nafarroan, eta 1.058 euro EAEn. Pertsona hauek erosteko ahalmena etengabe galtzera zigortu nahi dituzte, datozen urteetan pentsioak %0,25 baino ez baitira igoko. Honela pentsiodunentzako beharko luketen diru kopuru handiak ez zaizkie iritsiko (%1eko igoera 1.000tik gora milioi dira urtean).
- 2019tik aurrera pentsio berriak murriztu egingo dira, eta murrizketa %20ekoa ere izan liteke, adituen batzordeak esan zuen moduan.
- Politika honekin pentsiodunen diru-sarrerak urriagoak izatea nahi dute, eta finantza-erakundeek pentsio pribatuetan duten negozioa bultzatu.

ELAk pentsio-erreformen aurkako mobilizazioak egin izan ditu; aldarrikapen hauek, esaterako, 2011ko eta joan den maiatzaren 30eko greba orokorretan plazaratu ditu. Gizartearen mobilizazioa da politikak aldarazteko bidea, eta horri jarraituko diogu. Halaber, salatu egin behar dugu CC00ek eta UGTk gobernuari gai honetan ematen dioten babesak. Murrizketa latz hauek guztiak legitimatzen baitituzte adituen batzordean parte hartuta edo, orain egin duten bezala, erreforma proiektua hil honetan gauzatu nahi duen gobernuarekiko sasi-negoiazioan egonda.

III.- PROPOSAMENAK

Horrenbestez, ELAk hau eskatzen du:

- Ez dadila pentsioen beste murrizketarik egin, eta azken urteetan ezarri diren erabakietan atzera egin dadila, pentsio berrien zenbatekoa murriztu eta pentsiodunen erosteko ahalmena moztu baitute.
- Pentsioei buruzko legedia Euskal Herrian erabaki dadila.
- Hego Euskal Herriko erakundeek berma diezaietela pentsiodunei eta etorkizunean pentsio bat jasoko dutenei diru-sarrerak ez zaizkiela murriztuko, erreforma gauzatzuz gero. Horretarako pentsiodun guztiei osagarri bat bermatu behar zaie, hartutako erabakiek eragindako diru-sarreraren galeraren adinekoa.

